

Täysistunto

Torstai 27.11.2025 klo 16.00—18.11

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Tullin hallinnosta annetun lain muuttamisesta Hallituksen esitys HE 172/2025 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan. — Keskustelu alkaa. Edustaja Hänninen.

Keskustelu

18.02 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Hyvä kollega Hannu! Turvallisuus ei synny itsestään. Se syntyy ennakoinnista, selkeistä pelisäännöistä ja toimivasta viranomaisytyöstä. Hallituksen esitys laiksi Tullin hallinnosta annetun lain muuttamisesta on juuri tällainen ennakoiva ja vastuullinen toimi, jonka ytimessä on yksi keskeinen tavoite: vahvistaa Suomen turvallisuutta nykyisessä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Tulli ei ole vain tavaroiden liikettä valvova viranomainen. Se on tärkeä osa kansallisen kokonaisturvallisuuden perustaa. Se on etulinjassa torjumassa salakuljetusta, huumausainekauppaa, laittomia aseita, pakotteiden kiertämistä ja harmaata taloutta. Kansainvälisen tilanteen kiristyessä ja rikollisuuden muuttuessa yhä järjestäytyneemmäksi Tullin rooli sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden takaajana on entistä tärkeämpi.

Arvoisa puhemies! Tällä esityksellä Tullin hallinto tuodaan tähän päivään ja sen tehtäviä sekä toimivaltuuksia selkeytetään. Tämä on turvallisuusteko. Esityksessä vahvistetaan Tullin johtamisen rakenteita ja selkeytetään toimivaltuuksia niin, että viranomaisen kyky tehdä johdonmukaisia, oikea-aikaisia ja turvallisuutta varmistavia päätöksiä paranee. Selkeämmät rakenteet myös parantavat Tullin kykyä toimia nopeasti, tehokkaasti ja yhteistyössä muiden viranomaisten, kuten poliisin, Rajavartiolaitoksen ja Puolustusvoimien, kanssa. Juuri viranomaisten saumaton yhteistoiminta on yksi suomalaisen kokonaisturvallisuuden suurimmista vahvuuksista.

Uudistus vahvistaa myös varautumista poikkeusoloihin. Meidän on kyettävä pitämään kiinni huoltovarmuudesta kaikissa tilanteissa, niin tänään kuin kriiseissä ja häiriötilanteissa. Tulli on keskeisessä asemassa varmistamassa, että yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömät tavarat, lääkkeet, polttoaineet ja elintarvikkeet kulkevat turvallisesti myös silloin, kun muu maailma horjuu.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on selkeä viesti myös rikollisille. Suomi ei ole heikko lenkki. Me emme salli sitä, että rajoja käytetään hyväksi laittoman toiminnan lisäämiseksi. Sen sijaan vahvistamme valvontaa, ennakoimme uhkia ja rakennamme järjestelmää, joka kestää myös tulevaisuuden haasteet. Turvallisuus on perusoikeus, ja valtion tehtävä on suojella sitä määrätietoisesti. Tämä esitys vahvistaa Tullin toimintaedellytyksiä, lisää suo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2025 vp

malaisten turvallisuutta ja tukee koko yhteiskuntamme kriisinkestävyyttä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hoskonen.

18.07 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys on hyvä malliesimerkki siitä, miten hallintoa tulisi virtaviivaistaa, eli joustavoitetaan organisaatiota sen organisaation sisältä, jolloin se reagoi tarvittavan, riittävän nopeasti siihen tilanteeseen, mikä yllättäen syntyy. Kuten tiedetään, niin Tullilla on äärimmäisen tärkeä tehtävä valvoessaan suomalaisten turvallisuutta omissa virkatehtävissään. Samaa työtä tietenkin tekevät sekä poliisiviranomainen että Rajavartiolaitos. Heilläkin on varmasti tätä samaa asiaa pohdittu, miten nopeasti reagoidaan esimerkiksi rajalla tapahtuviin muutoksiin tai miten poliisiviranomainen reagoi uhkaan. Jos vaikka esimerkiksi teilläme tai jossakin muualla, vaikka tässä kaupungissa, tapahtuu jotakin, miten nopeasti poliisi pystyy reagoimaan.

On aivan erinomaista, että tällainen lakiesitys on tullut, ja toivon, arvoisa rouva puhemies, sitä, että me lähtisimme Suomen hallinnossa, yleensäkin valtionhallinnossa, joustavoittamaan, nopeuttamaan toimintaa, koska juuri äsken käydyssä ajankohtaiskeskustelussa koskien pankkien rahoitusta ja yleensä sitä, miten tässä maassa yritykset toimivat, edustaja Eestilän tekemästä erinomaisesta keskustelualoitteesta, nimenomaan toivottiin sitä, että joustavoitettaisiin rahoitusmarkkinaa, ja siinä nousi esille myös viranomaistoiminta esimerkiksi lupien myöntämisen muodossa. Tällaiset lakiesitykset kun menevät läpi, ne auttavat meidän yrityksiä eteenpäin, ja se on se ainoa tie, millä Suomen velat maksetaan. Mitään muuta keinoa meillä ei ole käytössä. Kun tulee työtä, työpaikkoja, tulee verotuloja ja pystymme hoitamaan yhteiskuntamme välttämättömät tapahtumat hyvin plus maksamaan ne velat, mitkä meillä on otettu. Velanotollehan tunnetusti pitäisi panna nyt sulku tämän vaalikauden aikana, muuten tässä meillä käypi huonosti.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Autto.

18.09 Heikki Autto kok: Arvoisa rouva puhemies! Tulli on valtavan pitkät perinteet omaava keskeinen viranomainen, joka kuuluu valtiovarainministeriön hallinnonalaan tietysti luonteensa vuoksi, kun se kerää tullimaksuja, mutta se on myös aivan keskeisesti sisäisen turvallisuuden viranomainen. Suomellahan on EU:n jäsenmaista eniten EU:n ulkorajaa, ellei Ranskan merten takaisia alueita lasketa mukaan. Tässä mielessä Tullilla on toki nämä molemmat tärkeät roolit: toimia toisaalta kaupan osalta tullimaksujen kerääjänä ja tavaroiden turvallisen kulun varmistajana mutta myös sitten EU:n ulkorajojen valvojana niin, että rikolliset ja rikollisten tänne tai täältä pois kuljettamat esineet eivät pääse rajoja ylittämään.

Viime aikoina Suomessa on erityisen paljon kannettu huolta esimerkiksi huumausaineongelmasta, ja tässä mielessä on tärkeää, että Tullilla on paitsi riittävät toimivaltuudet myös riittävät resurssit hoitaa omaa tehtäväänsä myös tämänkaltaisten rikosten torjunnan osalta.

Tässä mielessä on todella tärkeää, ja haluan siitä valtiovarainministeriä kiittää, että Tullin hallintoa ollaan tällä lakiuudistuksella uudistamassa ja virtaviivaistamassa niin, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2025 vp

hallinto on mahdollisimman joustavaa ja se tukee mahdollisimman hyvin sitten sitä Tullin varsinaista tärkeää työtä meidän jokaisen kannalta. Kannatan puhemiesneuvoston esitystä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.